

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 2ο

Μαρτίος – Απρίλιος 1985

Διμηνιαία έκδοση
του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΙΑΝ»
ΕΣΔΕΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ – ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Ανωτέρα Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων
Σεβαστουπόλεως 16 – Αθήνα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία – Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο – Εκτύπωση

Κατεχακη & Αδριανείου 3 – 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εμβάσματα – Επιταγές
Περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πύργος Αθηνών – Γ κτίριο II: 1α
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 7702861

Τιμή τεύχους 100 δρχ.
Για σπουδάστριες 50 δρχ.
Ετήσια 500 δρχ.
Ετήσια στο εξωτερικό \$10

1. Η ψυχιατρική Αδελφή
Η προσωπικότητα και τα ηθικά της προσόντα
Αφροδίτη Ραγιά 47
2. Πώς επιδρά το παιχνίδι στην ψυχική και
κοινωνική διαμόρφωση του παιδιού (Πρώτο μέρος)
Ειρήνη Γουλιά 61
3. Διεθνές Συμβούλιο Νοσοκόμων 69
4. Μνήμη Σοφίας Κιουμουρτζόγλου
Μ. Ρωμανίδου – Χατζέλια 81
5. Υποτροφίες..... 84

Σύγχρονα Υπνωτικά και Επίδοση
(από το Συμπόσιο Νυρεμβέργης Οκτωβρίου 1985)

Η ασφάλεια ενός ορειβάτη εξαρτάται και από το υπνωτικό που παίρνει. Αυτό και άλλα επίκαιρα θέματα σχετικά με τα αποτελέσματα και τα χαρακτηριστικά των σύγχρονων υπνωτικών ήταν το κύριο θέμα συζήτησης ενός διεθνούς συμποσίου που έγινε στη Νυρεμβέργη της Γερμανίας στις 11 και 12 Οκτωβρίου. Στο Συμπόσιο παραβρέθηκαν προσωπικότητες που έχουν ειδικά ασχοληθεί με τα προβλήματα του ύπνου και τη θεραπευτική αγωγή του, όπως ο William Dement της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Stanford (USA), ο Anthony Nicholson του Ινστιτούτου Αεροναυτικής Ιατρικής της Βασιλικής Αεροπορίας (UK), ο Darrell Abernethy του Ιατρικού Κολλεγίου Baylor (USA) και ο Συνταγματάρχης E. Donaldson, Σύμβουλος Διαστημικής Ιατρικής (Australia), καθώς και ιατρικές προσωπικότητες από όλο το κόσμο. Από την Ελλάδα παραβρέθηκαν ο Καθηγητής Νευρολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Κορνήλιος Ρουτσώνης και ο Διευθυντής Ψυχιατρικής Κλινικής του Κρατικού Θεραπευτηρίου Ψυχικών Παθήσεων Αθηνών, Ηλίας Φράγκος.

Οι ερευνητές εξέτασαν το πως επηρεάζεται η καθημερινή συμπεριφορά από τη φαρμακοκινητική, την απορρόφηση, την ημιπερίοδο ζωής και το μεταβολισμό των υπνωτικών φαρμάκων.

Επίσης εξετάστηκε και η προκαλούμενη από τα φάρμακα πρωινή υπνηλία, ως και η επίδραση της στη καθημερινή επίδοση. Οι επιστήμονες συζήτησαν το ρόλο των βραχείας δράσης υπνωτικών, όπως της τεμαζεπάμης (Normison) σε περιπτώσεις όπου η πρωινή εγρήγορση είναι ζωτικής σημασίας, όπως για τους ορειβάτες παραδείγματος χάρη των Ιμαλαΐων ή τους επιχειρηματίες και διευθυντές επιχειρήσεων που ταξιδεύουν συχνά αεροπορικά. "Η τεμαζεπάμη είναι ένα χρήσιμο υπνωτικό ειδικά για όσους ταξιδεύουν και υποφέρουν από διαταραχές του ύπνου που οφείλονται σε κόπωση, αλλαγή περιβάλλοντος και αλλαγή της ώρας" είπαν οι Deepak Malhotra και E. Danielson.

Οι σύεδροι επίσης καθόρισαν τρόπους μετρήσεως της πρωινής υπνηλίας που πολλές φορές προκαλείται από τη χρήση των υπνωτικών ως και την επιρροή τους στη καθημερινή επίδοση. Η χρησιμότητα των καταγραφών του ηλεκτροεγκεφαλογράφου και των τεστ ψυχοκινητικού συντονισμού (όπως στην οδήγηση) για τη καταγραφή της έκτασης της αρνητικής επίδρασης των φαρμάκων έτυχε ιδιαίτερης προσοχής. "Σε οδηγούς της ομάδας που ελάμβαναν τεμαζεπάμη (Normison) σημειώθηκαν λιγότερα λάθη στο χειρισμό του αυτοκινήτου, ενώ οι οδηγοί της ομάδας φλουνιτραζεπάμης έκαναν κατά τι περισσότερα λάθη", ανέφεραν οι U. Schmidt και E. Reuther, της Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου του Μονάχου.

Το συμπόσιο έκλεισε με συζήτηση επί της κλινικής δράσης των υπνωτικών. Οι σύεδροι συνόψισαν τις ενδείξεις θεραπείας και σύστησαν την αναγραφή των ενδεδειγμένων υπνωτικών ανάλογα με τον τύπο της αϋπνίας του κάθε ασθενή.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ (I.C.N.)

Για το 1985 ο εορτασμός της Διεθνούς Ημέρας της Αδελφής στρέφεται γύρω από το θέμα:

«1985 – τέλος της δεκαετίας των Ηνωμένων Εθνών για τη γυναίκα – Οι Αδελφές και η υγεία των γυναικών – Ένα βήμα για περισσότερο ευτυχισμένες οικογένειες»

- Οι συζητήσεις μπορούν να γίνουν γύρω από επιμέρους θέματα όπως:
- Οι Αδελφές είναι πλήρως ενημερωμένες για τις ειδικές ανάγκες υγείας των γυναικών;
 - Οι γυναίκες είναι ευτυχισμένες με τη φροντίδα, που τους προσφέρεται σήμερα;
 - Πώς μπορεί να γίνει πιο προσιτή και ευπρόσδεκτη η φροντίδα;
 - Επόμενα βήματα – οι Αδελφές και οι δέκτες της φροντίδας εργάζονται μαζί.
 - Η δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών για τη γυναίκα έχει φέρει κάποια διαφορά;

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Οι στόχοι των Ηνωμένων Εθνών είναι:

- Να διατηρούν την ειρήνη και την ασφάλεια διεθνώς.
- Να αναπτύξουν φιλικές σχέσεις μεταξύ των Εθνών.
- Να πετύχουν διεθνή συνεργασία για τη λύση διεθνών προβλημάτων οικονομικού, κοινωνικού, μορφωτικού ή ανθρωπιστικού χαρακτήρα και την επικράτηση σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες χωρίς διάκριση ράτσας, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας.
- Να είναι κέντρο συντονισμού στις προσπάθειες των Εθνών να πετύχουν αυτούς τους κοινούς σκοπούς.

Τα κύρια όργανα των Ηνωμένων Εθνών είναι τα εξής:

- **Η Γενική Συνέλευση**, που αποτελείται από 152 χώρες μέλη, είναι το κύριο όργανο διαπραγματεύσεων, συζητά και κάνει υποδείξεις για διάφορα θέματα, στα πλαίσια του Καταστατικού των Ηνωμένων Εθνών.
- **Το Συμβούλιο Ασφαλείας** έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας, έχει 15 μέλη, πέντε από τα οποία είναι μόνιμα με δικαίωμα αρνησικυρίας (veto).
- **Το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο**, υπό την αιγίδα της Γενικής Συνέλευσης, συντονίζει το οικονομικό και κοινωνικό έργο των Ηνωμέ-

νων Εθνών με τις ειδικευμένες υπηρεσίες και οργανώσεις — γνωστό σαν «*η οικογένεια των Ηνωμένων Εθνών*».

Το Συμβούλιο επίσης αναγνωρίζει οργανώσεις μη κρατικές, που έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους σε θέματα, για τα οποία έχουν ειδική πείρα, ανεκτίμητη ίσως για το έργο του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο παίρνει πρωτοβουλίες για δραστηριότητες σχετικές με την ανάπτυξη, το διεθνές εμπόριο, τη βιομηχανοποίηση, το φυσικό πλούτο, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη θέση της γυναίκας, τον πληθυσμό, την κοινωνική πρόνοια, την επιστήμη και την τεχνολογία, την πρόληψη της εγκληματικότητας και πολλά οικονομικά και κοινωνικά θέματα.

Το Συμβούλιο έχει 54 μέλη· 18 απ' αυτά εκλέγονται κάθε χρόνο από τη Γενική Συνέλευση για μια τριετή θητεία.

- **Το Συμβούλιο για τη διοίκηση των υπό κηδεμονία εδαφών** διορίστηκε σύμφωνα με το Καταστατικό, για να εποπτεύει τη διαχείριση των εξαρτημένων εδαφών. Μόνο ένα από τα αρχικά 11 εδάφη παραμένει υπό κηδεμονία, τα άλλα αυτοκυβερνούνται ή είναι πια ανεξάρτητα.
- **Το Διεθνές Δικαστήριο**, με έδρα τη Χάγη, είναι το κύριο δικαστικό σώμα των Ηνωμένων Εθνών.
- **Η Γραμματεία** υπηρετεί τα άλλα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και διαχειρίζεται τα προγράμματα και σχέδιά τους στην Κεντρική Έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη αλλά και στη Γενεύη, Βιέννη, Ναϊρόμπι και όπου αλλού χρειάζεται. Επικεφαλής της υπηρεσίας αυτής είναι ο Γενικός Γραμματέας που διορίζεται από τη Γενική Συνέλευση, μετά από υπόδειξη του Συμβουλίου Ασφαλείας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πολλά χρόνια πριν από τη δημιουργία των Ηνωμένων Εθνών, άλλες διεθνείς οργανώσεις ασχολήθηκαν με το θέμα της ισοτιμίας των γυναικών, όπως η Παναμερικανική Επιτροπή Γυναικών της Οργάνωσης των Ηνωμένων Πολιτειών, που συγκεντρώθηκε για πρώτη φορά το 1930 και εξακολουθεί να δραστηριοποιείται μέχρι σήμερα και η Κοινωνία των Εθνών, η οποία μελέτησε το ζήτημα της θέσης των γυναικών από κάθε άποψη το 1935, όταν 10 χώρες της Λατινικής Αμερικής ζήτησαν να περιληφθεί το θέμα αυτό στο πρόγραμμα της Συνέλευσης. Το 1937, η Κοινωνία των Εθνών αποφάσισε να εκδόσει μια μελέτη για τη νομική υπόσταση της γυναίκας, μα το μοναδικό αποπερατωμένο τεύχος, πριν από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο αφορούσε το ιδιωτικό δίκαιο.

Η εντολή προς τα Ηνωμένα Έθνη να προωθήσουν την επίλυση των γυναικείων θεμάτων, περιλαμβάνεται στο Καταστατικό, που δηλώνει πως οι λαοί μέλη των Ηνωμένων Εθνών πιστεύουν ακράδαντα στα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, στην αξία και αξιοπρέπεια του ανθρώπου, στα ίσα δικαιώματα ανδρών και γυναικών και όλων των κρατών μεγάλων και μικρών (πρόλογος του Καταστατικού).

Το Καταστατικό των Ηνωμένων Εθνών καθιστά το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο υπεύθυνο για να εδραιώσει «τον οικουμενικό σεβασμό και την αποδοχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών για όλους, χωρίς διάκριση ράτσας, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας» (άρθρο 55).

ΙΔΡΥΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Όταν το Συμβούλιο συγκεντρώθηκε για πρώτη φορά το Φεβρουάριο του 1946, διόρισε «πυρηνικές» υποεπιτροπές, για να υποδείξουν τον τύπο και τη λειτουργία συμβουλευτικών σωμάτων εμπειρογνομόνων σε όλους τους τομείς της αρμοδιότητας του Συμβουλίου.

Μια από αυτές τις ομάδες ήταν η «πυρηνική» Επιτροπή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σε συνεργασία με την Υποεπιτροπή για τη θέση της γυναίκας. Όλες αυτές οι Ομάδες συγκεντρώθηκαν τον Απρίλιο και τον Μάιο του 1946 και έκαναν αναφορά στη δεύτερη συνεδρίαση του Συμβουλίου τον επόμενο μήνα.

Σ' αυτή τη συνεδρίαση το Συμβούλιο, στις 21 Ιουνίου 1946, πήρε τη σημαντική πρωτοβουλία να ιδρύσει μια ολοκληρωμένη Επιτροπή για τη θέση της γυναίκας. Είχε 15 μέλη (τώρα αποτελείται από 32 μέλη, ανάλογα με την αύξηση των μελών των Ηνωμένων Εθνών) και λειτουργούσε σαν Σώμα εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου. Το καθήκον της Επιτροπής ήταν να ετοιμάζει υποδείξεις και αναφορές για την προώθηση των γυναικείων δικαιωμάτων στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και παιδαγωγικό τομέα.

Επίσης, έπρεπε να καταπιαστεί, να μελετήσει και να κάνει υποδείξεις σε επείγοντα θέματα, που αφορούν τα δικαιώματα της γυναίκας.

Στην ίδια συνεδρίαση της Επιτροπής, ανατέθηκε στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών να βοηθήσει την Επιτροπή κάνοντας μια πλήρη λεπτομερή μελέτη της νομοθεσίας, που αφορά τη θέση της γυναίκας και την πρακτική εφαρμογή της.

Οκτώ μήνες μετά, η Επιτροπή συνεδρίασε για πρώτη φορά. Σ' αυτό το διάστημα το Συμβούλιο συγκεντρώθηκε πάλι και εξέλεξε τα κράτη μέλη της Επιτροπής. Κάθε μέλος εξελέγη για τρία χρόνια, αν και οι αρχικοί όροι διαφοροποιήθηκαν, για να επιτευχθεί η σωστή ρύθμιση των εκλογών.

Αρχικά, η Επιτροπή έπρεπε να συνέρχεται κάθε χρόνο, αλλά σύμφωνα με μια απόφαση του Συμβουλίου συγκεντρώνεται δύο φορές το χρόνο για μια περίοδο δέκα ημερών και τα μέλη της εκλέγονται για τέσσερα χρόνια.

Τα μέλη της Επιτροπής περιλαμβάνουν τώρα:

- 8 από τις Αφρικανικές χώρες
- 6 από τις Ασιατικές χώρες
- 6 από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής
- 4 από τις Σοσιαλιστικές χώρες της Ευρώπης
- 8 από τη Δυτική Ευρώπη και άλλα κράτη

Η πρώτη συνεδρίαση έγινε το Φεβρουάριο του 1947 και, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης αυτής, η Επιτροπή αποφάνθηκε για τον κανονισμό πλαίσιο και τους στόχους της καθώς και για τους όρους της παραπομπής. Ασχολήθηκε επίσης, μεταξύ άλλων, με τις συγκοινωνίες, με τις σχέσεις της, με οργανώσεις ιδιωτικού δικαίου, με ειδικευμένες υπηρεσίες, ειδικά με το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και τον παιδαγωγικό, επιστημονικό και μορφωτικό Οργανισμό (UNESCO) και με το Συμβούλιο για τη διοίκηση των υπό κηδεμονία εδαφών. Ακόμη ασχολήθηκε με την εκτέλεση της απόφασης 56(I) της Γενικής Συνέλευσης για τα πολιτικά δικαιώματα της Γυναίκας και με τη

συντονιστική ενέργεια με την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την Κοινωνική Επιτροπή και την Υποεπιτροπή για την πρόληψη των διακρίσεων και την προστασία των μειονοτήτων. Η Επιτροπή κάλεσε επίσης την Παναμερικανική Γυναικεία Επιτροπή της Οργάνωσης των Αμερικανικών Πολιτειών να δώσει αναφορά για δραστηριότητες αμοιβαίου ενδιαφέροντος κι αυτό από τότε επαναλήφθηκε τακτικά. Από το 1976, η Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Αράβων Γυναικών της Συνόδου των Αραβικών Χωρών υπέβαλε και εκείνη αναφορές στην Επιτροπή.

Για να πετύχει τους σκοπούς της, η Επιτροπή πρότεινε να φέρει στο προσκήνιο της διεθνούς κοινής γνώμης το θέμα της εξύγωσης της θέσης της γυναίκας σαν μέσο προβολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ειρήνης.

Η Επιτροπή δήλωσε πως, εφόσον όλα τα κράτη-μέλη ορκίστηκαν να τηρήσουν το Καταστατικό, αξιώνει την πλήρη υποστήριξή τους και εξέφρασε την επιθυμία να βοηθήσει τα κράτη-μέλη στην εφαρμογή του προγράμματος για τα ίσα δικαιώματα.

Αρχικά, κύριο μέλημα της Επιτροπής ήταν να θέσει πρότυπα και για να το πετύχει άρχισε να προωθεί την αποδοχή νομικών κατοχυρώσεων, όπως η Σύμβαση για τα πολιτικά δικαιώματα της γυναίκας, με τη σκέψη πως, όσο οι γυναίκες δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων δεν θα προοδεύσουν. Το αποκορύφωμα του έργου της σ' αυτό τον τομέα ήταν η υιοθεσία της Σύμβασης για την εξάλειψη κάθε διάκρισης έναντι της γυναίκας, που συμπεριλαμβάνει τα δικαιώματα των γυναικών.

Το επόμενο στάδιο του έργου της Επιτροπής αρχίζει το 1962, όταν η Επιτροπή συγκέντρωσε την προσοχή της στο ρόλο των γυναικών στην ανάπτυξη με το σκεπτικό πως αναπτυξιακές προσπάθειες χωρίς την πλήρη και δυναμική συμμετοχή των γυναικών, δηλαδή του μισού πληθυσμού της γης, δεν θα πετύχαιναν. Ένα ενοποιημένο πρόγραμμα μακράς διάρκειας για την προώθηση των γυναικών αναπτύχθηκε και οι κυβερνήσεις άρχισαν να στέλνουν εκθέσεις για το ρόλο των γυναικών στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στις χώρες τους. Αυτό το πρόγραμμα μακράς διάρκειας εντάχθηκε αργότερα στο Παγκόσμιο Πρόγραμμα δραστηριοποίησης, που υιοθέτησε το Παγκόσμιο Συνέδριο του διεθνούς έτους της Γυναίκας στην πρωτεύουσα του Μεξικού το 1975.

Σαν αποτέλεσμα της επέκτασης του προγράμματος δράσης, η Επιτροπή ξανοίχτηκε σε νέους τομείς, όπως ο συσχετισμός μεταξύ της θέσης των γυναικών και των στοιχείων του πληθυσμού (μια ειδική μελέτη γι' αυτό το θέμα ξεκίνησε το 1968), η συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνική ανάπτυξη, η θέση της αγρότισας και ιδιαίτερα της εργαζόμενης, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι αντιλήψεις για τους ρόλους των γυναικών.

Το τρίτο στάδιο άρχισε το 1975 με την καθιέρωση του Διεθνούς Έτους της Γυναίκας και την προκήρυξη της περιόδου 1976-1985 σαν τη δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών για τη Γυναίκα - Ισότητα, Εξέλιξη και Ειρήνη, με μεγαλύτερη προσπάθεια από μέρους των κυβερνήσεων και των οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών στην παρακολούθηση της κατάστασης των γυναικών σε όλους τους τομείς.

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Στην πρώτη της συνεδρίαση το 1946, η Γενική Συνέλευση κάλεσε όλα τα κράτη-μέλη, που δεν το είχαν κάνει, να λάβουν μέτρα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Σύμβασης για τις γυναίκες, για να δώσουν στις γυναίκες πολιτικά δικαιώματα ίσα με των ανδρών.

Με την είσηψη των απεσταλμένων της Δανίας, αυτή η απόφαση έγινε δεκτή ομόφωνα από τη Συνέλευση και ως το 1972 ετήσιες εκθέσεις για τα πολιτικά δικαιώματα των γυναικών έφθαναν στη Συνέλευση και στην Επιτροπή για τη δέση της Γυναίκας.

Σ' αυτό τον τομέα σημειώθηκε η μεγαλύτερη πρόοδος για τα γυναικεία θέματα από τότε που ιδρύθηκαν τα Ηνωμένα Έθνη. Όταν η σύμβαση υπογράφηκε, οι γυναίκες είχαν το δικαίωμα να εκλέγουν σαν τους άνδρες μόνο σε 30 από τα 51 αρχικά κράτη-μέλη. Τώρα υπάρχουν μόνο λίγα κράτη, στα οποία η γυναίκα δεν έχει το δικαίωμα να εκλέγει και να εκλέγεται (Μπαχρέιν, Κουβέιτ, Ομάν, Κατάρ, Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα).

Το 1952 η Γενική Συνέλευση υιοθέτησε τη Σύμβαση για τα Πολιτικά Δικαιώματα των Γυναικών, την πρώτη παγκόσμια σύμβαση που δέσμευε νομικά τα κράτη, που την είχαν αναγνωρίσει.

Η Σύμβαση επιβάλλει τρεις αρχές:

- Οι γυναίκες θα έχουν το δικαίωμα της γήφου σε όλες τις εκλογές σαν τους άντρες και χωρίς καμιά διάκριση.
- Οι γυναίκες θα έχουν δικαίωμα να εκλέγονται σε όλα τα αιρετά σώματα, σαν τους άνδρες και χωρίς καμιά διάκριση.
- Οι γυναίκες θα έχουν το δικαίωμα στις δημόσιες θέσεις και στην εξάσκηση δημοσίων καθηκόντων σαν τους άνδρες και χωρίς καμιά διάκριση.

Ως την 1η Ιανουαρίου 1984 η σύμβαση υπογράφηκε από 94 και επικυρώθηκε ή έγινε δεκτή από 90 κράτη.

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Κάθε χώρα έχει τη δική της Νομοθεσία για την υπηκοότητα, με πολλές επιπτώσεις στο παρελθόν σε βάρος των γυναικών, παντρεμένων ή διαζευγμένων με ξένους.

Το 1949, η Επιτροπή πρότεινε να ετοιμάσει μια σύμβαση, που να εξασφαλίζει στις γυναίκες ίσα δικαιώματα με τους άνδρες στο ζήτημα της υπηκοότητας.

Έτσι η *Συμφωνία για την Υπηκοότητα των Παντρεμένων Γυναικών* έγινε το 1957 με τις εξής αρχές:

- Ο γάμος με έναν ξένο ή η αλλαγή υπηκοότητας του συζύγου δεν έχει αυτόματα επιπτώσεις στην υπηκοότητα της συζύγου.
- Η σύζυγος μπορεί να κρατήσει την αρχική υπηκοότητα του συζύγου της, αν αυτός την αλλάξει.
- Η ξένη σύζυγος μπορεί να αποκτήσει την υπηκοότητα του συζύγου της με ειδική διαδικασία.

Μέχρι την 1η Ιανουαρίου του 1984, η Συμφωνία υπογράφηκε από 62 και επικυρώθηκε και έγινε δεκτή από 54 κράτη.

Η Γενική Συνέλευση το 1962 επικύρωσε τη *Συμφωνία για τη συγκατάθεση στο γάμο, τη μικρότερη ηλικία γάμου και την εγγραφή των γάμων στα κατάστιχα των Ληξιαρχείων*, που της είχε υποβάλλει η Επιτροπή για τη δέση της γυναίκας. Τρία χρόνια μετά, η υπόδειξη στο θέμα αυτό έγινε δεκτή.

Η Συμφωνία επικυρώνει τις εξής αρχές:

- Κανένας γάμος δεν θα τελεστεί αν τα δύο μέρη δεν έχουν δώσει την πλήρη και ελεύθερη συγκατάθεσή τους προσωπικά, μετά από τη νόμιμη διαφήμιση και μπροστά στην αρμοδία αρχή με την παρουσία μαρτύρων.
- Θα υπάρχει κατώτερο όριο ηλικίας γάμου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα χρειάζεται ειδική άδεια.
- Όλοι οι γάμοι θα καταγράφονται στο κατάστιχα του Ληξιαρχείου.

Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1984, η Συμφωνία υπογράφηκε από 39 και επικυρώθηκε ή έγινε δεκτή από 32 κράτη.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Σ' αυτό τον τομέα η Επιτροπή μελέτησε θέματα σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία των γυναικών κατά τη διάρκεια του γάμου ή τη διάλυσή του, τη φορολογία των εργαζομένων παντρεμένων γυναικών, το δικαίωμα στη συνταξιοδότηση, την ασθένεια ή την ανικανότητα για εργασία, τη νομοθεσία κληρονομιάς, τα καθήκοντα (κηδεμονία) και δικαιώματα των γονέων, τη διάκριση έναντι των εξώγαμων ατόμων, τη δέση της ανύπαντρης γυναίκας και τον οικογενειακό προγραμματισμό.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Το 1967, η Επιτροπή υιοθέτησε μια δήλωση για την εξάλειψη κάθε διάκρισης σε βάρος των γυναικών, που πρόσφερε ένα πλαίσιο στις Κυβερνήσεις να πετύχουν αυτούς τους στόχους αλλά δεν είχε δεσμευτικό χαρακτήρα.

Γι' αυτό άρχισε να επεξεργάζεται μια Συμφωνία με νομικό δεσμευτικό χαρακτήρα που εγκρίθηκε από τη Συνέλευση το 1979 και άρχισε, να ισχύει το 1981. Αμέσως μετά συγκροτήθηκε μια Ομάδα Εργασίας για την εξάλειψη κάθε διάκρισης σε βάρος των γυναικών, με 23 μέλη, που είναι εμπειρογνώμονες διαλεγμένοι από τις Κυβερνήσεις τους αλλά υπηρετούν χωρίς επίσημη ιδιότητα. Αυτή η Ομάδα έκανε σπουδαία δουλειά για την βελτίωση της νομικής, οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης της γυναίκας. Η Συμφωνία αυτή επικυρώθηκε ή έγινε δεκτή από 56 κράτη και υπογράφηκε από άλλα 90, ένδειξη πολύ ενθαρρυντική για τις προθέσεις των Κυβερνήσεων στο δύσκολο έργο της πραγματοποίησης των αποφάσεων.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΙΑ

Το 1948 η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη-μέλη των Ηνωμένων Εθνών να δώσουν στη γυναίκα τα ίδια δικαιώματα, παιδεία και μαθητεία με τον άνδρα, ανεξαρτήτως εθνικότητας ή ράτσας. Επίσης ανάθεσε στην UNESCO να ασχοληθεί μ' αυτά τα θέματα.

Το 1960, η Γενική Συνέλευση της UNESCO υιοθέτησε τη Συμφωνία για την Εξάλειψη των Διακρίσεων στην Εκπαίδευση και το 1962 ενέκρινε ένα πρωτόκολλο για τη συγκρότηση μιας Επιτροπής – κρίκος ανάμεσα στη Συνέλευση και στα κράτη-μέλη για τη μελέτη θεμάτων σχετικά με την εκπαίδευση, την επιστήμη, τη μόρφωση, την κοινωνιολογία, τον αναλφαριθμητισμό και την εκπαίδευση των γυναικών της υπαίδρου.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και τα κορίτσια στον επαγγελματικό τομέα δεν ξεκινούν μόνο από τη νομοθεσία αλλά από την υπάρχουσα νοοτροπία. Οι δυσκολίες αρχίζουν από το γυμνάσιο και τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Σε πολλές χώρες πιστεύεται πως οι κοπέλες εργάζονται μόνο πριν από το γάμο ή όταν τα παιδιά τους μεγαλώσουν. Συνεπώς πολύ συχνά οι κοπέλες δεν είναι προετοιμασμένες για υψηλού επιπέδου δουλειά. Κι έτσι η Επιτροπή και τα άλλα όργανα των Ηνωμένων Εθνών τονίζουν επανειλημμένα την ανάγκη απασχόλησης των γυναικών ανάλογα με την επαγγελματική κατάρτιση, για να μπορούν κι αυτές να φθάσουν στα ανώτερα αξιώματα.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ένας από τους μακροχρόνιους στόχους της Επιτροπής υπήρξε η εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και η εξασφάλιση ίσων δικαιωμάτων με τους άνδρες στον τομέα της εργασίας. Σ' αυτή την προσπάθεια η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με το Διεθνές Γραφείο Εργασίας.

Η προσφορά εργασίας στις γυναίκες επηρεάζεται πολύ από την οικονομική κατάσταση της κοινότητας, στην οποία ζούνε. Όταν την κοινότητα μαστιίζουν η ανεργία και η υποαπασχόληση, προτιμούνται οι άνδρες ακόμα κι αν οι γυναίκες υπερτερούν σε προσόντα. Αυτή η διάκριση σε βάρος των γυναικών βασίζεται στη σκέψη πως οι γυναίκες έχουν λιγότερη ανάγκη δουλειάς από τους άνδρες, σκέψη που επανειλημμένα αποδείχτηκε λαθεμένη. Συνήθως οι γυναίκες εργάζονται για να συντηρούν τον εαυτό τους και τα παιδιά τους, όταν δεν υπάρχει άνδρας στην οικογένεια, ή για να συμπληρώσουν το μισθό του συζύγου τους. Εκατομμύρια γυναικών στον αναπτυσσόμενο κόσμο εργάζονται για να επιβιώσουν και πολλές απ' αυτές δρέφουν την οικογένειά τους μ' ένα μεροκάματο.

Το αίτημα ίδιας αμοιβής για την ίδια δουλειά υπέβαλλε στην Επιτροπή η Παγκόσμια Ομοσπονδία των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων το 1948 και το 1949 ετοίμασε μια σειρά υποδείξεων με στόχο να βοηθήσει το Διεθνές Γραφείο Εργασίας στη συζήτησή του πάνω στο θέμα αυτό.

Στις 29 Ιουνίου 1951 η Γενική Συνέλευση του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας υιοθέτησε την απόφαση για την ίση αμοιβή στους εργαζόμενους, άνδρες και γυναίκες, για την ίδια δουλειά (αριθμός 100) και την Υπόδειξη (αριθμός 90).

Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας τόνισε πως η νομοθεσία σ' αυτό τον τομέα δεν αρκεί· στην πραγματικότητα υπάρχουν ακόμη πολλά εμπόδια λόγω νοοτροπίας. Η δουλειά της γυναίκας θεωρείται χαμηλότερου επιπέδου.

Πολλές δουλειές θεωρούνται παραδοσιακά «ανδρικές» ή «γυναικείες». Τα τελευταία χρόνια πολλές γυναίκες έσπασαν αυτό το φραγμό αλλά βρήκαν στην αρχή πολλές δυσκολίες με τους εργοδότες και τους συναδέλφους τους. Σιγά σιγά κι αυτά ξεπερνιούνται.

Παιδικοί σταθμοί κι άλλες ευκολίες είναι απαραίτητες, για να μπορούν οι γυναίκες να τα βγάλουν πέρα. Γιατί εκτός από τη δουλειά τους έχουν σύμφωνα με την παράδοση κι όλο το βάρος του νοικοκυριού.

Σημαντικό βήμα για τις εργαζόμενες γυναίκες ήταν η υιοθέτηση από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, το 1965, της Υπόδειξης για την απασχόληση των γυναικών με οικογενειακά βάρη (αριθμός 23) και το 1981 η υιοθέτηση της Συμφωνίας για ίδιες ευκαιρίες και ίδια μεταχείριση στους εργαζόμενους άνδρες και γυναίκες : γυναίκες με οικογενειακά βάρη (αριθμός 156), που άρχισε να ισχύει στις 11 Αυγούστου 1983.

Μέχρι τον Ιανουάριο του 1984, τέσσερα κράτη την υπέγραψαν ή την δέχτηκαν.

Η Επιτροπή ασχολήθηκε επίσης με θέματα σχετικά με τη βελτίωση της οικονομικής θέσης της γυναίκας, π.χ. με τη συνταξιοδότηση, που σε πολλά μέρη δεν είναι η ίδια για τους άνδρες και τις γυναίκες.

Η Επιτροπή μελέτησε ακόμη την περίπτωση δουλειάς με μειωμένο ωράριο, θέμα πολύ ενδιαφέρον για τις γυναίκες με οικογενειακά βάρη.

Μελετήθηκε επίσης η δανειοδότηση των γυναικών. Σ' αυτό τον τομέα βοήθησε πολύ το Ταμείο Δωρεών των Ηνωμένων Εθνών για την Δεκαετία της Γυναίκας. Η Επιτροπή μελέτησε θέματα που αφορούν τις μεγαλύτερες σε ηλικία εργαζόμενες, τον αντίκτυπο της επιστημονικής και τεχνικής προόδου στις εργαζόμενες, την οικιακή βοηθό, την πρόνοια για τις μετανάστριες.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων γυναικών σε ορισμένες χώρες, είναι οι αγρότισες. Εργάζονται σκληρά και έχουν τη φροντίδα του φαγητού για την οικογένειά τους. Αυτές οι γυναίκες πληρώνονται συνήθως λιγότερο από τους άνδρες.

Η εκπαίδευση της αγρότισας έχει σημαντική σημασία αλλά τις περισσότερες φορές μόνο οι άνδρες εκπαιδεύονται.

Η Επιτροπή κάλεσε την Οργάνωση Τροφής και Καλλιέργειας να ασχοληθεί με την αγρότισα. Μια τέτοια προσπάθεια έγινε το 1979 σ' ένα παγκόσμιο συνέδριο.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Το 1979, η Επιτροπή άρχισε να συνεργάζεται τακτικά με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, αν και το ενδιαφέρον για την υγεία της γυναίκας ξεκίνησε όταν η Επιτροπή, το 1952, έδιξε το πρόβλημα των παραδοσιακών εγχειρήσεων των γυναικών στις υπό κηδεμονία περιοχές. Τότε η Επιτροπή είχε ζητήσει από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας να μελετήσει την υγειονομική πλευρά των εγχειρήσεων αυτών. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ανέφερε το 1962 πως μια τέτοια μελέτη θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά από αίτηση των κυβερνήσεων.

Το δέμα της Υγείας ήρθε πάλι στο προσκήνιο, όταν αποφασίστηκε το 1979 πως η Δεκαετία της Γυναίκας των Ηνωμένων Εθνών θα είχε και τον πρόσδετο τίτλο «Υγεία, Εκπαίδευση, Απασχόληση».

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Για πολλά χρόνια η Επιτροπή ασχολήθηκε με δέματα σχετικά με τις γυναίκες στις υπό κηδεμονία περιοχές αλλά επειδή μια μόνο τέτοια περιοχή παραμένει, δεν έγινε άλλη δουλειά σ' αυτό τον τομέα τελευταία. Η Επιτροπή ενίσχυσε επίσης το πρόγραμμα συμβουλευτικών υπηρεσιών για την εξέλιξη της γυναίκας, που άρχισε το 1956. Σύμφωνα μ' αυτό το πρόγραμμα πολλές γυναίκες επιστήμονες ασχολήθηκαν με τις γυναικείες υποθέσεις. Οργανώθηκαν επίσης σεμινάρια γι' αυτά τα δέματα σ' όλες τις περιοχές του κόσμου.

Το 1969, η Επιτροπή ασχολήθηκε με την προστασία των παιδιών και γυναικών σε περίπτωση ανάγκης και ένοπλων συγκρούσεων στον αγώνα για ειρήνη, αυτοκυβέρνηση, εθνική απελευθέρωση και ανεξαρτησία.

Με την πρωτοβουλία της Επιτροπής υιοθετήθηκε η *Δήλωση για την Προστασία των Παιδιών και Γυναικών σε περίπτωση Ανάγκης ή Ένοπλης Σύγκρουσης* από τη Γενική Συνέλευση το 1974. Η Συνέλευση, το 1982, υιοθέτησε τη *Δήλωση για τη Συμμετοχή των Γυναικών στον αγώνα για Ειρήνη και Συνεργασία* και την υπόβαλε στην Επιτροπή το 1984.

Η Επιτροπή επίσης πιστεύει πως η παραδοσιακή θέση για το ρόλο της γυναίκας στην κοινωνία, είναι μεγάλο εμπόδιο στην εξέλιξή της και μελέτησε την επίδραση των μέσων μαζικής ενημέρωσης σ' αυτή τη νοοτροπία. Ενώ θα μπορούσαν να βοηθήσουν την κοινωνική αλλαγή, σήμερα έχουν την τάση να υποστηρίζουν τις παραδοσιακές θέσεις δίνοντας συχνά για τις γυναίκες μια εικόνα προσβλητική και ταπεινωτική.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ 1975

Το 1972, η Επιτροπή αποφάσισε πως, επειδή είχαν περάσει 25 χρόνια μετά την πρώτη συνεδρίασή της, ήρθε ο καιρός για απολογία. Έπρεπε επίσης να επιστήσει την προσοχή των κυβερνήσεων και των ατόμων, ειδικά των

ίδιων των γυναικών, στο έργο της, και το 1975 κηρύχθηκε σαν Διεθνές Έτος της Γυναίκας. Το σημαντικότερο γεγονός του Έτους αυτού ήταν το Παγκόσμιο Συνέδριο, που έλαβε χώρα στο Μεξικό από τις 19 Ιουνίου έως τις 2 Ιουλίου, με θέμα: «*Ισότητα, Εξέλιξη και Ειρήνη*» 133 κράτη έλαβαν μέρος με περισσότερους από 1.000 απεσταλμένους, από τους οποίους 70% ήταν γυναίκες. Το συνέδριο είχε σαν αποτέλεσμα το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης για την επιτυχία των στόχων του Διεθνούς Έτους της Γυναίκας, 1975, τη Δήλωση του Μεξικού για την Ισότητα των Γυναικών και τη Συμμετοχή τους στην εξέλιξη και στην Ειρήνη, και προγράμματα δραστηριοτήτων σε τέσσερες περιοχές (Αφρική, Ασία και Ειρηνικό, Λατινική Αμερική και Μέση Ανατολή). *Η Δεκαετία των Γυναικών των Ηνωμένων Εθνών : Ισότητα, Εξέλιξη και Ειρήνη (1976-1985)*, αυτή η πρόταση έγινε δεκτή από τη Γενική Συνέλευση και αποφασίστηκε να γίνει ένα Παγκόσμιο Συνέδριο στα μέσα της δεκαετίας στην Κοπεγχάγη, στη Δανία, 14-30 Ιουλίου 1980, για να εκτιμήσουν όσα γίνανε για την προώθηση του Παγκόσμιου Προγράμματος Δραστηριοτήτων. Ένα άλλο Συνέδριο έγινε στο τέλος της Δεκαετίας, στις 15 Ιουλίου 1985, στο Ναϊρόμπι της Κένυα, όπου αναπτύχθηκαν σχέδια για την ισότητα των γυναικών μέχρι το έτος 2.000.

Ένα άλλο αποτέλεσμα του Διεθνούς Έτους της Γυναίκας ήταν η δημιουργία του Ταμείου Δωρεών για τη Δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών για τη γυναίκα, που μέχρι σήμερα χρηματοδότησε πάνω από 300 προγράμματα, φθάνοντας σχεδόν τα 20 εκατομμύρια δολάρια. Το Ταμείο ενισχύει νέες και πειραματικές αναπτυξιακές δραστηριότητες προς όφελος κυρίως της αγρότισας και των άπορων αστικών γυναικών. Επίσης κεντρίζει το ενδιαφέρον μεγάλων οργανισμών και ταμείων να περιλαμβάνουν τις ανάγκες των γυναικών στα δικά τους προγράμματα αναπτυξιακής βοήθειας.

Το Παγκόσμιο Συνέδριο το 1975 υπόδειξε επίσης τη δημιουργία του Διεθνούς Οργανισμού Έρευνας και Εκπαίδευσης για την Εξέλιξη των Γυναικών (INSTRAW), με σκοπό να μελετήσει και να εξετάσει τα γυναικεία θέματα σε παγκόσμια κλίμακα και συντονισμένα. Το INSTRAW δημιουργήθηκε στον Άγιο Δομένικο το 1983. Είναι αυτόνομο σώμα υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από δωρεές.

Το INSTRAW έχει σαν σκοπό, με τη βοήθεια ερευνών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, την πλήρη συμμετοχή των γυναικών, μαζί με τους άνδρες, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική εξέλιξη κάθε κοινωνίας.

Το INSTRAW λειτουργεί επίσης σαν κέντρο πληροφοριών και συντονισμού για την έρευνα και τις εκπαιδευτικές προσπάθειες για την εξύγωση των γυναικών.

ΜΕΤΑ ΤΟ 1975

Σαν πιθανό αποτέλεσμα του Διεθνούς Έτους της Γυναίκας, οι δραστηριότητες των Ηνωμένων Εθνών περιλαμβάνουν τώρα θέματα μεγαλύτερου ενδιαφέροντος, π.χ. οι γυναίκες και ο ρατσισμός — η πρόσφυγα — η μετα-

νάστρια — ηλικιωμένες και νέες γυναίκες — πάταξη της βίας έναντι των γυναικών — πάταξη της πορνείας — γυναίκες θύματα εγκλημάτων — συμμετοχή των γυναικών στην εδραίωση της ειρήνης.

Είναι ενδιαφέροντικό να σημειωθεί πως τα συντάγματα των περισσότερων χωρών εγγυούνται την ισότητα των δύο φύλων σε όλους τους τομείς της εθνικής ζωής· παρόλο που στην πραγματικότητα αυτό συμβαίνει πολύ σπάνια, είναι γεγονός πως πολλές κυβερνήσεις δίνουν σήμερα μεγαλύτερη σημασία στα γυναικεία προβλήματα παρά στο παρελθόν.

Υπάρχει αύξηση στον αριθμό των εργαζομένων γυναικών σε παγκόσμια κλίμακα αλλά συνήθως σε δουλειές χαμηλού επιπέδου, με σοβαρό αντίπαλο την τεχνική εξέλιξη και τον αυτοματισμό.

Στον τομέα της εκπαίδευσης, οι στατιστικές δείχνουν πως ο αριθμός των κοριτσιών στο δημοτικό σχολείο έχει αυξηθεί αλλά, πέρα από το δημοτικό σχολείο παρατηρείται μια οξεία πτώση λόγω των ευθυνών του νοικοκυριού, της δουλειάς για την επιβίωση, ή ενός πρόωρου γάμου ή εγκυμοσύνης. Επίσης στα σχολικά βιβλία των περισσότερων χωρών προσφέρεται το πρότυπο της νοικοκυράς και της μητέρας παρόλες τις προσπάθειες για αλλαγή. Εξάλλου, η μεγάλη αναλογία αναλφάβητων γυναικών είναι απόδειξη της ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Σε παγκόσμια κλίμακα, στους τρεις αναλφάβητους οι δύο είναι γυναίκες, χωρίς αυτές να μπορούν να ωφεληθούν από τα προγράμματα επιμόρφωσης ανηλίκων λόγω φόρτου εργασίας.

Στον τομέα της υγείας η κατάσταση παρουσιάζεται κάπως καλλίτερη· οι γυναίκες έχουν ελπίδα για περισσότερα χρόνια ζωής και η θνησιμότητα μητέρας και παιδιού λιγότευε. Τα επιτεύγματα όμως επισκιάζονται από την επιμονή της χρόνιας αναιμίας, του υποσιτισμού και των λοιμώξεων στις υποανάπτυκτες χώρες και από το γεγονός ότι, ενώ η πλειοψηφία του παγκόσμιου πληθυσμού ζει στην ύπαιδρο, 80% των γιατρών εξασκούν στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Από το 1975, η μεγαλύτερη πρόοδος στις επιτεύξεις των γυναικών σημειώθηκαν διεθνώς στον τομέα της συνεργασίας, της έρευνας και των εκδόσεων ειδικού ενδιαφέροντος για τη γυναίκα. Στο εθνικό επίπεδο, οι γυναίκες οργανώνονται καλλίτερα και πιο αποτελεσματικά.

Η Επιτροπή, το 1980, διαπίστωσε την ύπαρξη εμποδίων στην εφαρμογή του Παγκόσμιου Προγράμματος Δράσης που είχε γίνει δεκτό το 1975. Είναι τα εξής:

- Έλλειψη συμμετοχής των ανδρών στις προσπάθειες για αλλαγή του ρόλου των γυναικών στην κοινωνία.
- Έλλειψη πολιτικής θέλησης σε πολλές χώρες για αλλαγή της κατάστασης των γυναικών.
- Παραδοσιακή νοοτροπία των γυναικών και των ανδρών έναντι του ρόλου της γυναίκας στην κοινωνία.
- Έλλειψη αναγνώρισης της αξίας της δουλειάς των γυναικών, με πληρωμή ή χωρίς πληρωμή.
- Έλλειψη προσοχής στις ειδικές ανάγκες της γυναίκας, όταν γίνεται προγραμματισμός.
- Πολύ λίγες γυναίκες σε θέσεις κλειδιά.

- Ελάχιστες υπηρεσίες για την ενίσχυση της συμμετοχής της γυναίκας στην εθνική ζωή, π.χ. Ομοσπονδίες, Εκπαιδευτικά Κέντρα, Παιδικούς σταθμούς και δυνατότητες δανείων.
- Έλλειψη οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των γυναικών με τις μεγαλύτερες ανάγκες και των υπευθύνων.
- Άγνοια των γυναικών για τις δυνατότητες εξέλιξης.

Η Επιτροπή είναι το μοναδικό σώμα που εργάζεται με αφοσίωση για την εξέλιξη της γυναίκας στο νομικό, πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό και μορφωτικό τομέα. Λειτουργεί σαν κέντρο συντονισμού και προώδησης κάθε προσπάθειας. Έπαιξε δυναμικό ρόλο στην πραγματοποίηση των αποφάσεων του Παγκοσμίου Συνεδρίου, που έγινε στο Ναϊρόμπι το 1985. Πολλές γυναίκες ίσως δεν συνειδητοποιούν τον αντίκτυπο, που έχει στη ζωή τους η δράση της Επιτροπής για τη θέση της γυναίκας. Κι όμως αυτό υπάρχει.

Η Επιτροπή έβαλε τώρα νέο στόχο στις προσπάθειές της : το έτος 2.000 να έχει πραγματοποιηθεί μια κοινωνία δίκαιη, στην οποία η αξιοπρέπεια, οι δυνατότητες και η αρχή να μην είναι μονοπώλια του ενός φύλου.

Υποτροφίες

Ο Σύλλογος Αμερικανίδων Κυριών δίνει στον Εθνικό Σύνδεσμο Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος (ΕΣΔΝΕ) μικρό χρηματικό ποσό προκειμένου Αδελφές, μέλη του, να παρακολουθήσουν μικρής διάρκειας μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Αλλοδαπή.

Το χρηματικό ποσό που προσφέρεται στο κάθε άτομο είναι 40.000 - 60.000 δρχ.

Οι ενδιαφερόμενες για την υποτροφία αυτή μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις στον ΕΣΔΝΕ. Για να γίνει η αίτηση δεκτή, η ενδιαφερόμενη πρέπει να:

- είναι μέλος του ΕΣΔΝΕ
- γνωρίζει τη γλώσσα της χώρας, που θα παρακολουθήσει το πρόγραμμα

Η ημερομηνία υποβολής αιτήσεων λήγει στις 1/12/85.
